

Prima instanță: Judecătoria Criuleni (sediul Dubăsari), (jud. A. Cerbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Dicusar,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către de Ministerul
Apărării împotriva lui Nicolae Dicusar, intervenient accesoriu Academia Militară a
Forțelor Armate cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate pentru instruire,
împotriva deciziei din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de către Nicolae Dicusar și menținută hotărârea din 27
noiembrie 2019 a Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari),

c o n s t a t ă :

La 13 noiembrie 2018, Ministerul Apărării a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Nicolae Dicusar, intervenient accesoriu Academia Militară a
Forțelor Armate cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate pentru instruire.

În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că în anul 2009, a fost admis la
studii în cadrul Institutului militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (actuala
Academie militară). La 28 iunie 2013, pârâtul a absolvit Academia militară,
obținând specialitatea - „Infanterie”, fapt confirmat prin diploma de licență seria
ALII nr.513439308224.

Odată cu admiterea la studii, Nicolae Dicusar a încheiat cu comandantul
Institutului Militar, contractul de îndeplinire a serviciului militar pentru perioada 03
august 2009 – 03 august 2018. În baza acestui contract, pârâtul se obliga să
îndeplinească serviciul militar pe parcursul perioadei indicate.

În pofida acestui fapt, prin ordinul Ministrului apărării, pârâtul a fost trecut în
rezervă conform pct.140 lit. m) (la inițiativa personală a militarului) al
Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele

Armata, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.941 din 17 august 2006. Iar, ulterior prin ordinul comandantului Bazei militare de instruire a Armatei Naționale nr.245 din 13 octombrie 2016, Dicusar Nicolae a fost exclus din lista nominală a unității și de la toate felurile de asigurare și îndreptat pentru a fi luat în evidența militară în Centrul Militar Teritorial Strășeni.

Astfel, cheltuielile suportate de Ministerul Apărării pentru instruirea pârâtului în cadrul Academiei militare constituie: anul 2009 (14 august 2009 – 31 decembrie 2009) – 18 153 de lei, anul 2010 - 39 504 de lei, anul 2011 – 42 685 de lei, anul 2012 – 69 853 de lei, anul 2013 (01 ianuarie 2013 – 28 iunie 2013) – 32 737 de lei, iar în total: 202 931 de lei.

Din motivul că pârâtul a îndeplinit serviciul militar în Armata Națională în perioada 29 iunie 2014 – 13 octombrie 2016, suma pe care urmează să o achite acesta proporțional termenului serviciului militar constituie: 202 931 de lei : 1825 zile (= 5 ani de serviciu după finisarea studiilor) * 988 zile (= perioadă restantă de serviciu) = 109 860,73 de lei.

Pentru instruirea sa pârâtul Nicolae Dicusar nu a suportat careva cheltuieți, deoarece pregătirea cadrelor militare se efectuează din contul mijloacelor alocate din bugetul de stat în baza comenzii de stat, în dependență de necesitățile Forțelor Armate. Pe parcursul instruirii pârâtul a fost asigurat gratuit cu alimentație, echipament, bursă, cazare, asigurare medicală, etc.

Prin refuzul de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu obligațiile asumate în contract, Nicolae Dicusar a lipsit Ministerul Apărării de un specialist în domeniu, creând obstacole la executarea misiunilor de bază și de luptă specifice Armatei Naționale, menite pentru asigurarea securității statului, impunând statul să suporte cheltuieli nejustificate pentru instruirea cadrelor noi. Astfel, pregătirea cadrelor militare în cadrul instituțiilor de învățământ militar nu se realizează în scopurile personale ale militarului, dar în interesele securității naționale și ale statului. Statul și militarul având obligații reciproce, statul - de a asigura instruirea militarului la specialitatea aleasă, iar militarul, la rândul său, să îndeplinească serviciul militar în decurs de 5 ani după absolvirea instituției militare de învățământ.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2019 a Judecătorei Criuleni (sediul Dubăsari), cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Apărării a fost admisă, fiind încasat în beneficiul Ministerului Apărării de la Nicolae Dicusar, cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruire suma de 109 860,73 de lei.

A fost încasată în beneficiul statului de la Nicolae Dicusar, cu titlu de taxa stat suma de 3 295,82 de lei.

Prin decizia din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Nicolae Dicusar și menținută hotărârea din 27 noiembrie 2019 a Judecătorei Criuleni (sediul Dubăsari).

Pentru a hotărî astfel, instanțele au reținut că, după absolvirea Academiei, Nicolae Dicusar a îndeplinit serviciul militar în Armata Națională în perioada 29

iunie 2014 – 13 octombrie 2016, ulterior refuzând de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu obligațiile asumate în contract, iar suma pe care urmează să o achite acesta proporțional termenului serviciului militar constituie: 202 931,00 lei : 1825 zile (= 5 ani de serviciu după finisarea studiilor) x 988 zile (= perioadă restantă de serviciu) = 109 860,73 de lei.

Instanțele au respins argumentul reclamantului potrivit căruia cheltuielile de instruire care urmau să fie încasate de la Dicusar Nicolae sunt următoarele: 152 368,00 lei (suma cheltuielilor generale) împărțite la 7,2 ani (perioada serviciului militar 03 august 2009 – 13 octombrie 2016) = 21 162,22 de lei, or calculul reclamantului a fost efectuat corect ținând cont de cheltuielile pentru instruire prin împărțirea sumei cheltuielilor generale, la perioada aflării în serviciul militar, în conformitate cu legislația în vigoare.

La 10 septembrie 2020 (prin oficiul poștal), Nicolae Dicusar a declarat recurs împotriva deciziei din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și modificarea hotărârii primei instanțe prin diminuarea sumei supuse încasării.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea.

La 02 noiembrie 2020 (prin poștă electronică), Academia Militară a Forțelor Armate a depus o referință la recursul declarat de către Nicolae Dicusar, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 30 iunie 2020, expediată participanților la proces la 24 iulie 2020, iar recursul a fost declarat la 10 septembrie 2020. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Nicolae Dicusar, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în

care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Nicolae Dicusar nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Nicolae Dicusar.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Nicolae Dicusar.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru